

Maskiner og Mennesker: Investeringsseksperter

Skoletjenesten, Arbejdermuseet

Trekantshandel

Et typisk træk ved trekantshandlen var følgende. Britiske skibe sejlede fra de britiske havne Liverpool og Bristol med engelske varer - tekstiler, redskaber, våben og brændevin - til vestafrikanske havne. Der ankrede de op ved de forter, hvor slavehandlerne holdt til og byttede sig til afrikanere for varerne. Når de havde sikret sig en fuld last, sejlede de til Vestindien og solgte afrikanerne som slaver. Dernæst returnerede de til England med rom og med melasse til sukkerproduktion. Dette handel begyndte allerede i 1500-talet, men var især udbredt i 1700-talet. Alle de europæiske søfartsnationer deltog i dette: Portugisere, spaniere, franskmænd og hollændere. Ja selv danskere og nordmænd - efter evne.

Trekantshandlen var lønsom, fordi skibene kunne medbringe en værdifuld last tre gange på en rejse, og slippe for at sejle tomme. Handlen var omfattende. Man regner med, at over ti millioner afrikanere blev fragtet som slaver til Amerika. Trekantshandlen var ikke det eneste mønster. Mange slavehandlere gennemførte en specialiseret tosidig trafik mellem Vestafrika og Vestindien, men det var ikke usædvanligt at de gik op til New England med rom og melasse og returnerede med ulovligt producerede varer fra kolonierne. En anden variant var at de europæiske kolonimagter eksporterede håndværks- eller industriprodukter til Vestindien og vendte hjem med amerikansk sølv og melasse, produceret med slaver som arbejdskraft. Sølvet kunne derefter bruges til at købe varer i Asien.

Et eksempel på dansk-norsk trekantshandel er Schimmelmanndynastiet. Skatmester H. C. Schimmelman købte øen St. Croix med sukkerplantager i Vestindien og det største sukkerraffinaderi i København i midten af 1760'erne. Han skaffede sig også nogle godser, hvor der kunne brændes akvavit, samt en geværfabrik på Sjælland med norsk jern som råstof. Hans skippere skaffede sig slaver i Christiansborg - nu Accra i Ghana - mod akvavit og geværer, og fra St. Croix sejlede de melasse til sukkerraffinaderiet i København.

Litteratur:

T. Hansen: *Slavernes Kyst, Slavernes Skibe og Slavernes Øer*, København 1967-1970.

C. Degn: *Die Schimmelmans im Atlantischen Dreieckshandel*, Neumünster 1974.

Gudmund Sandvik

Originalopslag fra [pax](#) Leksikon (1978-82)

kilde: Leksikon for det 21. århundrede - <http://www.leksikon.org/art.php?n=2594>

Trekantshandel

Trekantshandlen startede her i Europa. Europæerne havde fundet ud af at der var penge i at handle med slaver. Det muslimske folk havde nemlig haft stor succes og tjent mange penge, ved at transportere slaver over Sahara Ørkenen. Derfor begyndte europæerne med trekantshandlen: Våben, klæde, jern og spiritus blev sejlet fra Europa til Afrika med kæmpe skibe. Her blev skibene aflastet på havne, som tilhørte europæerne. Varerne fik de afrikanske købmænd og hertuger. Til gengæld fik europæerne slaver, der straks blev sejlet til de Vestindiske Øer. Her blev slaver solgt i store mængder på auktion. Med sig tilbage fik de rom, sukker, kaffe, bomuld og tobak. Dette blev Europa meget rige på. Denne handel kunne i de fleste tilfælde drives af handelskompagnier, som der fandtes mange af i tidernes løb. Der var nemlig stor risiko ved at sætte penge i sådan et kompagni, og for mange gik det galt. På den anden side kunne det også give stort udbytte. Hvis man satte penge i det, var det ikke kun slavehandlen man satte gang, der var jo også produkter med i handlen. Hovedparten af varerne, som kom hjem var sukker og da man lærte at udvinde sukkeret fra sukkerroer, mistede øerne deres økonomiske betydning for Europa.

Kilde: Slaver - <http://slaver.users.whitehat.dk/trekantshandel.html>